Nieuws in de klas

Het educatieplatform van NDP Nieuwsmedia

Aansluiting Nieuwsservice bij curriculum

Bijlage bij Handleiding Nieuwsservice Voortgezet Onderwijs

Aansluiting Nieuwsservice bij curriculum – Bijlage bij Handleiding Nieuwsservice Voortgezet Onderwijs is een uitgave van Nieuws in de klas.
Deze bijlage hoort bij de *Handleiding Nieuwsservice Voortgezet Onderwijs* en is bestemd voor docenten in het voortgezet onderwijs.

© Stichting Nieuws in de klas, Amsterdam
Eerste editie, juni 2013 onder hoofdredactie van Fifi Schwarz
Herziene editie, mei 2014
Samensteller: Podium Bureau voor Educatieve Communicatie
Coördinatie en redactie: Michelle Knijff
Hoofdredactie: Chris van Hall
Eindredactie: Remy Nijssen
Opmaak: Desk TopStudio
ISBN: 978-90-79802-09-8

Nieuws in de klas
Postbus 12040
1100 AA Amsterdam
t: 020-4309190
f: 020-4309199
e: info@nieuwsindeklas.nl
w: www.nieuwsindeklas.nl

Het kopiëren van delen ten behoeve van het gebruik door docenten is onbeperkt toegestaan. Het kopiëren van enig onderdeel ten behoeve van elk ander gebruik is alleen toegestaan na schriftelijk verkregen toestemming van de uitgever

Voorwoord

Voor u ligt het document *Aansluiting Nieuwsservice bij curriculum*. Dit is een bijlage bij de *Handleiding Nieuwsservice voor het Voortgezet Onderwijs*.
De handleiding geeft u concrete handvatten voor de integratie van nieuwsmedia in uw lesprogramma; deze bijlage biedt een specificatie van de aansluiting van de nieuwsmedia bij de kerndoelen en eindtermen Nederlands, maatschappijleer en maatschappijwetenschappen voor onder- en bovenbouw in het voortgezet onderwijs.

Inhoud

Voorwoord 1

A Specificatie aansluiting nieuwsmedia bij kerndoelen en eindtermen Nederlands 2

A.1. Aansluiting bij kerndoelen Nederlands onderbouw voortgezet onderwijs

A.2. Aansluiting bij eindtermen Nederlands vmbo

A.3. Aansluiting bij eindtermen Nederlandse taal en literatuur havo/vwo 4

A.3.1. De examenstof

B Specificatie aansluiting nieuwsmedia bij leerdoelen en eindtermen voor maatschappijleer en maatschappijwetenschappen 5

B.1. Maatschappijleer 1 (vmbo)

B.2. Maatschappijleer 2(vmbo) 8

B.3. Maatschappijleer (havo/vwo) 9

B.4. Maatschappijwetenschappen (havo/vwo) 10

A. Specificatie aansluiting nieuwsmedia bij kerndoelen en eindtermen Nederlands

In deze specificatie vindt u een selectie van kerndoelen en eindtermen voor het vak Nederlands[1].

A.1. Aansluiting bij kerndoelen Nederlands onderbouw voortgezet onderwijs

Er zijn voor de onderbouw tien kerndoelen voor Nederlands. Met de Nieuwsservice en bijbehorende lessuggesties kunt u aan al deze kerndoelen werken.

	Kerndoelen onderbouw Nederlands
1	De leerling leert zich mondeling en schriftelijk begrijpelijk uit te drukken.
2	De leerling leert zich te houden aan conventies (spelling, grammaticaal correcte zinnen, woordgebruik) en leert het belang van die conventies te zien.
3	De leerling leert strategieën te gebruiken voor het uitbreiden van zijn woordenschat.
4	De leerling leert strategieën te gebruiken bij het verwerven van informatie uit gesproken en geschreven teksten.
5	De leerling leert in schriftelijke en digitale bronnen informatie te zoeken, te ordenen en te beoordelen op waarde voor hemzelf en anderen.
6	De leerling leert deel te nemen aan overleg, planning, discussie in een groep.
7	De leerling leert een mondelinge presentatie te geven.
8	De leerling leert verhalen, gedichten en informatieve teksten te lezen die aan zijn belangstelling tegemoet komen en zijn belevingswereld uitbreiden.
9	De leerling leert taalactiviteiten (spreken, luisteren, schrijven en lezen) planmatig voor te bereiden en uit te voeren.
10	De leerling leert te reflecteren op de manier waarop hij zijn taalactiviteiten uitvoert en leert, op grond daarvan en van reacties van anderen, conclusies te trekken voor het uitvoeren van nieuwe taalactiviteiten.

A.2. Aansluiting bij eindtermen Nederlands vmbo

In onderstaande tabel staan de relevante eindtermen voor Nederlandse taal vmbo.

NE/K/2 Basisvaardigheden
De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken, en informatie verwerven, verwerken en presenteren.

NE/K/3 Leervaardigheden voor het vak Nederlands
De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: ▪ het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen; ▪ de bevordering van het eigen taalleerproces; ▪ het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis.

[1] De tabellen met leerdoelen en eindtermen zijn afgeleid van de overzichten van SLO op www.leerplaninbeeld.slo.nl; geraadpleegd op 17 april 2013

NE/K/4 Luister en kijkvaardigheid

De kandidaat kan:
- luister- en kijkstrategieën hanteren;
- compenserende strategieën kiezen en hanteren;
- het doel van de makers van een programma aangeven;
- de belangrijkste elementen van een programma weergeven;
- een oordeel geven over een programma en dit toelichten;
- een instructie uitvoeren;
- de waarde en betrouwbaarheid aangeven van de informatie die door de massamedia verspreid wordt.

NE/K/6 Leesvaardigheid

De kandidaat kan:
- leesstrategieën hanteren;
- compenserende strategieën kiezen en hanteren;
- functie van beeld en opmaak in een tekst herkennen;
- het schrijfdoel van de auteur aangeven en de talige middelen die hij hanteert om dit doel te bereiken;
- een tekst indelen in betekenisvolle eenheden en de relaties tussen die eenheden benoemen;
- het hoofdonderwerp en de hoofdgedachte van een tekst aangeven en een samenvatting geven;
- een oordeel geven over de tekst en dit oordeel toelichten.

NE/K/7 Schrijfvaardigheid

De kandidaat kan:
- relevante informatie verzamelen en verwerken ten behoeve van het schrijven;
- schrijfstrategieën hanteren;
- compenserende strategieën kiezen en hanteren;
- het schrijfdoel in teksten tot uitdrukking brengen;
- het schrijfdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten lezerspubliek;
- conventies hanteren met betrekking tot schriftelijk taalgebruik;
- elektronische hulpmiddelen gebruiken bij het schrijven;
- concepten van de tekst herschrijven op basis van geleverd commentaar.

NE/V/2 Schrijven op basis van documentatie

De kandidaat kan een doel- en publiekgerichte tekst schrijven:
- overeenkomstig de voor de tekstsoort geldende conventies;
- onder gebruikmaking van documentatie.

NE/V/3 Vaardigheden in samenhang

De kandidaat kan de vaardigheden uit het kerndeel in samenhang toepassen.

A.3. Aansluiting bij eindtermen Nederlandse taal en literatuur havo/vwo

In onderstaande tabel staan de relevante eindtermen voor Nederlandse taal en literatuur voor havo/vwo.

A.3.1. De examenstof

Domein A: Leesvaardigheid

Subdomein A1: Analyseren en interpreteren

De kandidaat kan:

- vaststellen tot welke tekstsoort een tekst of tekstgedeelte behoort;
- de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven;
- relaties tussen delen van een tekst aangeven;
- conclusies trekken met betrekking tot intenties, opvattingen en gevoelens van de auteur;
- standpunten en soorten argumenten herkennen en onderscheiden;
- argumentatieschema's herkennen.

Subdomein A2: Beoordelen

De kandidaat kan een betogende tekst of betogend tekstgedeelte op aanvaardbaarheid beoordelen en in deze tekst drogredenen herkennen.

Subdomein A3: Samenvatten

De kandidaat kan teksten en tekstgedeelten beknopt samenvatten.

Domein B: Mondeling taalvaardigheid

De kandidaat kan ten behoeve van een voordracht, discussie of debat:

- relevante informatie verzamelen en verwerken;
- deze informatie adequaat presenteren met het oog op doel, publiek en gespreksvorm;
- adequaat reageren op bijdragen van luisteraars of gespreksdeelnemers.

Domein C: Schrijfvaardigheid

De kandidaat kan ten behoeve van een gedocumenteerde uiteenzetting, beschouwing en betoog:

- relevante informatie verzamelen en verwerken;
- deze informatie adequaat presenteren met het oog op doel, publiek, tekstsoort en conventies voor geschreven taal;
- concepten van de tekst reviseren op basis van geleverd commentaar.

Domein D: Argumentatieve vaardigheden

De kandidaat kan een betoog:
analyseren;
beoordelen;
zelf opzetten en presenteren, schriftelijk en mondeling.

B. Specificatie aansluiting nieuwsmedia bij leerdoelen en eindtermen voor maatschappijleer en maatschappijwetenschappen

Deze specificatie bevat een beschrijving van de leerdoelen en eindtermen voor maatschappijvakken in het voortgezet onderwijs[2]:

- maatschappijleer 1 en 2 voor het vmbo
- maatschappijleer en maatschappijwetenschappen voor havo en vwo

In dit overzicht is weergegeven waar logische verbindingen gemaakt kunnen worden met de leerdoelen en nieuwsmedia.

De leerdoelen zijn in het grijs en onderstreept, indien het leerdoel niet volledig behandeld kan worden, zonder daarbij gebruik te maken van nieuwsmedia. Het gaat dan met name om leerdoelen waar (nieuws)media een directe rol in spelen of waar gevraagd worden om actuele praktijksituaties die regelmatig in nieuwsmedia verschijnen.
In het grijs maar niet onderstreept is aangegeven waar de leerdoelen eenvoudig raken aan het gebruik van nieuwsmedia.

B.1. Maatschappijleer 1 (vmbo)

1. Macht, gezag en bestuur	
vmbo onderbouw	**44:** De leerling leert op hoofdlijnen hoe het Nederlandse politieke bestel als democratie functioneert en leert zien hoe mensen op verschillende manieren bij politieke processen betrokken zijn **45:** De leerling leert de betekenis van Europese samenwerking en de Europese Unie te begrijpen voor zichzelf, Nederland en de wereld **47:** De leerling leert actuele spanningen, conflicten en oorlogen in de wereld te plaatsen tegen hun achtergrond, en leert daarbij de doorwerking ervan op individuen en samenleving (nationaal, Europees en internationaal), de grote onderlinge afhankelijkheid in de wereld, het belang van mensenrechten en de betekenis van internationale samenwerking te zien
vmbo bovenbouw	**Domein K6; Macht en zeggenschap:** vormen van macht herkennen, beschrijven en verklaren; beschrijven en uitleggen hoe regels het samenleven van mensen mogelijk maken; beschrijven en uitleggen welke mogelijkheden burgers hebben om invloed uit te oefenen op de politiek, en kenmerken van een parlementaire democratie noemen, herkennen en toelichten **Domein K5;** Sociale verschillen: maatregelen van de overheid ten aanzien van sociale ongelijkheid noemen; overheidsbeleid ten aanzien van sociale ongelijkheid beschrijven en verklaren

[2] De tabellen met leerdoelen en eindtermen zijn afgeleid van de overzichten van SLO op www.leerplaninbeeld.slo.nl; geraadpleegd op 17 april 2013

2. Cultuur, levensbeschouwing en identiteit	
vmbo onderbouw	**43:** De leerling leert over overeenkomsten, verschillen en veranderingen in cultuur en levensbeschouwing in Nederland, leert eigen en andermans leefwijze daarmee in verband te brengen, en leert de betekenis voor de samenleving te zien van respect voor elkaars opvattingen en leefwijzen
vmbo bovenbouw	**Domein K4; Cultuur en socialisatie** beschrijven hoe een mens zich ontwikkelt tot lid van de samenleving;de invloed van het socialisatieproces herkennen en beschrijven; uitleggen dat mensen bij een (sub)cultuur (willen) horen en dat elke subcultuur invloed heeft op het gedrag en het socialisatieproces; de rol van het onderwijs (als socialiserende instantie) beschrijven in de ontwikkeling van een mens als lid van de samenleving **Domein K7; Beeldvorming en stereotypering:** beschrijven hoe mensen bij het vormen van hun meningen beinvloed worden door selectie van informatie; aangeven dat selectieve waarneming een rol speelt in het proces van beeld- en meningsvorming; uitingen van vooroordelen en beeldvorming ten aanzien van mannen en vrouwen in de samenleving herkennen en benoemen; voorbeelden noemen van vooroordelen en discriminatie, beschrijven hoe deze ontstaan en aangeven wat ertegen te doen is; beschrijven hoe men uitingen van vooroordelen en discriminatie tegemoet kan treden vanuit het beginsel van gelijkwaardigheid en respect; van een bepaald sociaal probleem beschrijven hoe de beeldvorming erover tot stand komt/ gekomen is
3. Werk, welzijn en welvaart	
vmbo onderbouw	**42:** De leerling leert in eigen ervaringen en in de eigen omgeving effecten te herkennen van keuzes op het gebied van werk en zorg, wonen en recreëren, consumeren en budgetteren, verkeer en milieu. **46:** De leerling leert over de verdeling van welvaart en armoede over de wereld, hij leert de betekenis daarvan te zien voor de bevolking en het milieu en relaties te leggen met het (eigen) leven in Nederland

3. Werk, welzijn en welvaart (vervolg)	
vmbo bovenbouw	**Domein K5; Sociale verschillen:** met voorbeelden beschrijven wat sociale verschillen zijn en hoe die veroorzaakt worden en beschrijven (uitleggen) hoe de plaats van een mens op de maatschappelijke ladder kan veranderen (sociale mobiliteit; voorbeelden geven van belangen van mensen in een bepaalde maatschappelijke positie en van conflicten die daarmee samenhangen; beschrijven en uitleggen dat mensen vanuit hun maatschappelijke posities belangen hebben en hoe daardoor conflicten kunnen ontstaan;. maatregelen van de overheid ten aanzien van sociale ongelijkheid noemen; overheidsbeleid ten aanzien van sociale ongelijkheid beschrijven en verklaren
4. Communicatie en samenleving	
vmbo onderbouw	**37:** De leerling leert een kader van tien tijdvakken te gebruiken om gebeurtenissen, ontwikkelingen en personen in hun tijd te plaatsen. De leerling leert hierbij over belangrijke historische personen en gebeurtenissen en over kenmerkende aspecten van de volgende tijdvakken: tijd van jagers en boeren (prehistorie tot 50 v. Chr.), tijd van Grieken en Romeinen (3000 v. Chr. 500 na Chr.), tijd van monniken en ridders (500 . 1000), tijd van steden en staten (1000 . 1500), tijd van ontdekkers en hervormers (1500 . 1600), tijd van regenten en vorsten (1600 . 1700), tijd van pruiken en revoluties (1700 . 1800), tijd van burgers en stoommachines (1800 . 1900), tijd van wereldoorlogen (1900 . 1950), tijd van televisie en computer (1950 . heden) De leerling leert daarbij in elk geval de relatie te leggen tussen de gebeurtenissen en ontwikkelingen in de 20e eeuw (waaronder de Wereldoorlogen en de Holocaust), en hedendaagse ontwikkelingen
vmbo bovenbouw	**Domein K7; Beeldvorming en stereotypering:** hoe mensen bij het vormen van hun meningen beïnvloed worden door selectie van informatie; de rol van selectieve waarneming in het proces van beeld- en meningsvorming

B.2. Maatschappijleer 2 (vmbo)

1. Macht, gezag en bestuur	
vmbo onderbouw	**44:** De leerling leert op hoofdlijnen hoe het Nederlandse politieke bestel als democratie functioneert en leert zien hoe mensen op verschillende manieren bij politieke processen betrokken zijn **45:** De leerling leert de betekenis van Europese samenwerking en de Europese Unie te begrijpen voor zichzelf, Nederland en de wereld **47:** De leerling leert actuele spanningen, conflicten en oorlogen in de wereld te plaatsen tegen hun achtergrond, en leert daarbij de doorwerking ervan op individuen en samenleving (nationaal, Europees en internationaal), de grote onderlinge afhankelijkheid in de wereld, het belang van mensenrechten en de betekenis van internationale samenwerking te zien
vmbo bovenbouw	**ML2/K/4; Politiek en beleid:** parlementaire democratie en rechtsstaat; rol van burgers, belangen- en pressiegroepen alsmede Europese Unie in politieke besluitvorming; standpunten van politieke partijen en stromingen; hoe Europese besluiten tot stand komen **ML2/K/8; Criminaliteit en rechtsstaat:** criminaliteit als maatschappelijk probleem en oorzaken criminaliteit; kenmerken rechtsstaat in straf- en procesrecht en de rol van de overheid; visies van politieke stromingen op criminaliteit
2. Cultuur, levensbeschouwing en identiteit	
vmbo onderbouw	**43:** De leerling leert over overeenkomsten, verschillen en veranderingen in cultuur en levensbeschouwing in Nederland, leert eigen en andermans leefwijze daarmee in verband te brengen, en leert de betekenis voor de samenleving te zien van respect voor elkaars opvattingen en leefwijzen
vmbo bovenbouw	**ML/2/K/6; Multiculturele samenleving:** Nederland als multiculturele samenleving; de sociaal- economische positie van allochtone groepen; omgaan met vooroordelen, discriminatie, gelijkwaardigheid, tolerantie; de culturele differentiatie in Nederland
3. Werk, welzijn en welvaart	
vmbo onderbouw	**42:** De leerling leert in eigen ervaringen en in de eigen omgeving effecten te herkennen van keuzes op het gebied van werk en zorg, wonen en recreëren, consumeren en budgetteren, verkeer en milieu **46:** De leerling leert over de verdeling van welvaart en armoede over de wereld, hij leert de betekenis daarvan te zien voor de bevolking en het milieu en relaties te leggen met het (eigen) leven in Nederland

3. Werk, welzijn en welvaart (vervolg)	
vmbo bovenbouw	**ML2/K/5; Mens en werk:** functies en maatschappelijke waardering van arbeid; rol van de overheid ten aanzien van arbeid; verzorgingsstaat; arbeidsverdeling; arbeidsverhoudingen; arbeidsmarkt
4. Communicatie en samenleving	
vmbo onderbouw	n.v.t.
vmbo bovenbouw	**ML2/K/7; Massamedia:** de betekenis van massamedia voor de samenleving; kritisch beoordelen van inhoud en programmering van massamedia en nieuwsvoorziening; rol herkennen die media kunnen vervullen bij beeld-vorming en overdracht van waarden en normen; hoe er sprake is van beïnvloeding door massamedia; informatie vergelijken van verschillende media
5. Internationale verhoudingen	
vmbo onderbouw	**45:** De leerling leert de betekenis van Europese samenwerking en de Europese Unie te begrijpen voor zichzelf, Nederland en de wereld
vmbo bovenbouw	**ML2/K/4; Politiek en beleid:** rol van Europese Unie in politieke besluitvorming; hoe Europese besluiten tot stand komen

B.3. Maatschappijleer (havo/vwo)

1. Macht, gezag en bestuur	
havo/vwo onderbouw	**44:** De leerling leert op hoofdlijnen hoe het Nederlandse politieke bestel als democratie functioneert en leert zien hoe mensen op verschillende manieren bij politieke processen betrokken zijn **45:** De leerling leert de betekenis van Europese samenwerking en de Europese Unie te begrijpen voor zichzelf, Nederland en de wereld **47:** De leerling leert actuele spanningen, conflicten en oorlogen in de wereld te plaatsen tegen hun ach-tergrond, en leert daarbij de doorwerking ervan op individuen en samenleving (nationaal, Europees en internationaal), de grote onderlinge afhankelijkheid in de wereld, het belang van mensenrechten en de betekenis van internationale samenwerking te zien
havo/vwo bovenbouw	**Domein B; Rechtsstaat:** B 1: Vrijheidsrechten en plichten; het beginsel rechtsstaat. B 2: De praktijk van de rechtsstaat. B 3: Internationale vergelijking en internationale organisaties. Domein C: Parlementaire democratie. C 1: Politieke rechten; de structuur van de democratie. C 2: De praktijk van de parlementaire democratie (gemeentelijk, provinciaal, landelijk en Europees). C 3: Internationale vergelijking en internationale organisaties

2. Cultuur, levensbeschouwing en identiteit	
havo/vwo onderbouw	**43:** De leerling leert over overeenkomsten, verschillen en veranderingen in cultuur en levensbeschouwing in Nederland, leert eigen en andermans leefwijze daarmee in verband te brengen, en leert de betekenis voor de samenleving te zien van respect voor elkaars opvattingen en leefwijzen
havo/vwo bovenbouw	**Domein E: Pluriforme samenleving:** E 1: De geschiedenis van de pluriforme samenleving E 2: De grondrechten die horen bij de pluriforme samenleving E 3: De praktijk van een pluriforme samenleving E 4: Internationale vergelijking en internationale organisaties
3. Werk, welzijn en welvaart	
havo/vwo onderbouw	**42:** De leerling leert in eigen ervaringen en in de eigen omgeving effecten te herkennen van keuzes op het gebied van werk en zorg, wonen en recreëren, consumeren en budgetteren, verkeer en milieu **46:** De leerling leert over de verdeling van welvaart en armoede over de wereld, hij leert de betekenis daarvan te zien voor de bevolking en het milieu en relaties te leggen met het (eigen) leven in Nederland
havo/vwo bovenbouw	**Domein D: Verzorgingsstaat.** D 1: Geschiedenis van de verzorgingsstaat D 2: Sociale rechten en plichten; kenmerken van een verzorgingsstaat D 3: De praktijk van een verzorgingsstaat D 4: Internationale vergelijking en internationale organisaties

B.4. Maatschappijwetenschappen (havo/vwo)

1. Macht, gezag en bestuur	
havo/vwo onderbouw	**44:** De leerling leert op hoofdlijnen hoe het Nederlandse politieke bestel als democratie functioneert en leert zien hoe mensen op verschillende manieren bij politieke processen betrokken zijn **45:** De leerling leert de betekenis van Europese samenwerking en de Europese Unie te begrijpen voor zichzelf, Nederland en de wereld
havo/vwo bovenbouw	**Domein B, Politieke besluitvorming:** B1: politieke structuren B2: actoren in het proces van politieke besluitvorming, politieke stromingen B3: politieke cultuur en politieke stromingen B4: internationale betrekkingen, waaronder Europese Unie Subdomein C3, Massamedia en overheid: o.a. over: betrokkenheid overheid bij massamedia, wettelijke kaders omroep in Nederland, mediabeleid. Subdomein D2, Overheidsbeleid Multiculturele samenleving: o.a. over: hoofdlijnen vreemdelingen- en minderhedenbeleid, standpunten van politieke partijen

1. Macht, gezag en bestuur (vervolg)	
havo/vwo bovenbouw	**Subdomein E1; Politieke visies verzorgingsstaat:** o.a. over: ontwikkeling van de verzorgingsstaat en verschillende visies hierop, betrokkenheid van de overheid bij het sociaal- economisch proces **Domein F, Criminaliteit en Rechtsstaat:** F1: criminaliteit en samenleving F2: de rechtsstaat F3: overheidsbeleid F4: functies van straffen, oorzaken van criminaliteit **Subdomein G2; Overheid en milieu:** o.a. over: hoe de Nederlandse overheid, de EU en internationale organisaties zich met het milieu bezighouden, verantwoordelijkheden en beleidsinstrumenten Subdomein H1, Ontwikkelingssamenwerking en beleid: o.a. over: motieven en belangen in het ontwikkelingsbeleid van Nederland en andere donorlanden, effectiviteit ontwikkelingssamenwerking en -beleid
2. Cultuur, levensbeschouwing en identiteit	
havo/vwo onderbouw	**43:** De leerling leert over overeenkomsten, verschillen en veranderingen in cultuur en levensbeschouwing in Nederland, leert eigen en andermans leefwijze daarmee in verband te brengen, en leert de betekenis voor de samenleving te zien van respect voor elkaars opvattingen en leefwijzen
havo/vwo bovenbouw	**Domein D; Multiculturele samenleving:** D1: Nederland als multiculturele samenleving D2: overheidsbeleid D3: maatschappelijke positie van etnische minderheden D4: cultuur en discriminatie **Subdomein C5; Massamedia en cultuur:** o.a. over: relatie sociaal-culturele ontwikkelingen, centrale waarden, inhoud en organisatie van de media; rol media bij cultuuroverdracht en beeldvorming over de werkelijkheid, visies op invloed/macht van de media; beïnvloedingstheorieën **Subdomein G5, Milieu en cultuur:** o.a. over: waarden, normen, gedrag van individuen, maatschappelijke organisaties en overheid t.a.v. milieu(beleid) **Subdomein H4, Ontwikkelingssamenwerking en cultuur:** o.a. over: belang van cultuur in ontwikkelingssamenwerking
3. Werk, welzijn en welvaart	
havo/vwo onderbouw	**42:** De leerling leert in eigen ervaringen en in de eigen omgeving effecten te herkennen van keuzes op het gebied van werk en zorg, wonen en recreëren, consumeren en budgetteren, verkeer en milieu **46:** De leerling leert over de verdeling van welvaart en armoede over de wereld, hij leert de betekenis daarvan te zien voor de bevolking en het milieu en relaties te leggen met het (eigen) leven in Nederland

3. Werk, welzijn en welvaart (vervolg)	
havo/vwo bovenbouw	**Domein E; Mens en werk:** E1: politieke visies en verzorgingsstaat E2 (havo) / E3 (vwo): arbeidsverhoudingen E3: (havo) / E4 (vwo): arbeidsverdeling E4: (havo) / E5 (vwo): arbeid en informatisering E5: (havo) / E6 (vwo): betekenis en waardering van werk E2 (vwo): economische orde Subdomein D3, Maatschappelijke positie etnische minderheden: o.a. over: arbeid, inkomen en huisvesting; gevolgen van deze maatschappelijke positie Subdomein G4, Milieuproblematiek: relatie milieuproblematiek en sociaal- economische verhoudingen
4. De mens en zijn fysieke- en ruimtelijke leefomgeving (duurzaamheid, ruimtelijke inrichting en milieu)	
havo/vwo onderbouw	**42:** De leerling leert in eigen ervaringen en in de eigen omgeving effecten te herkennen van keuzes op het gebied van werk en zorg, wonen en recreëren, consumeren en budgetteren, verkeer en milieu
havo/vwo bovenbouw	**Domein G; Milieu en beleid:** G1: milieu als maatschappelijk probleem G2: de rol van de overheid G3: maatschappelijke organisaties en milieu G4: mondiaal niveau en duurzame ontwikkeling G5: milieu en cultuur
5. Communicatie en samenleving	
havo/vwo onderbouw	n.v.t.
havo/vwo bovenbouw	**Domein C; Massamedia:** C1: communicatie en massamedia C2: massamedia en technologische ontwikkeling C3: massamedia en overheid C4: massamedia en commercie C5: massamedia en cultuur **Subdomein E4 (havo) / E5 (vwo); Arbeid en informatisering:** o.a. over: de invloed van informatisering op arbeid en samenleving

6. Internationale verhoudingen	
havo/vwo onderbouw	**45:** De leerling leert de betekenis van Europese samenwerking en de Europese Unie te begrijpen voor zichzelf, Nederland en de wereld
havo/vwo bovenbouw	**Domein B; Politieke besluitvorming:** Subdomein B4, Internationale betrekkingen: o.a. over: Verenigde Naties, NAVO **Domein G4; Milieuproblematiek op mondiaal niveau:** relatie milieuproblematiek en sociaal- economische verhoudingen duurzame ontwikkeling en het mondiale milieuvraagstuk **Domein H; Ontwikkelingssamenwerking:** H1: ontwikkelingssamenwerking en beleid H2: nationale en internationale organisaties o.a. over: terugdringen onderontwikkeling H3: economische betrekkingen o.a. over: economische belangen derde wereld H4: ontwikkelingssamenwerking en cultuur

Het nieuws in Nederland
Landelijke titels
7 DAYS
AD
fd.
nu.nl
SC
ANP
BNR NIEUWSRADIO
EditieNL
kids weekkrant
metro
.nederlandsdagblad
NRC HANDELSBLAD
nrc.next
Het PAROOL
Reformatorisch Dagblad
rtlnieuws
rtlz
SPITS
De Telegraaf
de Verdieping Trouw
de Volkskrant
Vrij Nederland
PZC
Schiermonnikoog
Ameland
Terschelling
Vlieland
Texel
Groningen
LEEUWARDER COURANT
DAGBLAD VAN HET NOORDEN
FrieschDagblad
Friesland
Drenthe
Noord-Holland
Noordhollands Dagblad
IJmuider Courant
Flevo-land
de Stentor
Overijssel
Haarlems Dagblad
De Gooi- en Eemlander
Tubantia
Leidsch Dagblad
Barneveldse Krant.nl
Utrecht
Gelderland
de Gelderlander
AD Amersfoortse Courant, AD Utrechts Nieuwsblad, AD De Dordtenaar, AD Groene Hart, AD Rivierenland, AD Haagsche Courant, AD Rotterdams Dagblad
Zuid-Holland
BRABANTS DAGBLAD
Noord-Brabant
BN DeStem
ED
Zeeland
Limburg
De Limburger
Limburgs Dagblad
Nieuws in de klas
Het educatieplatform van NDP Nieuwsmedia
Dit zijn de nieuwsmedia die zijn aangesloten bij NDP Nieuwsmedia, de brancheorganisatie voor nieuwsbedrijven. Deze titels maken deel uit van de Nieuwsservice van Nieuws in de klas. Voor het online overzicht van alle nieuwssites, zie: www.nieuwsmediaportal.nl
Dit is het nieuwsmedialandschap per 1 september 2014. Zie voor een actueel overzicht ook de nieuwsportal op www.nieuwsmediaportal.nl
Nieuws in de klas verrijkt het onderwijs